

L'enyorat humor de Galmés

DAVID CASTILLO coordinador

Reportaje

Fa deu anys va morir Gabriel Galmés. La seva obra, forjada per les novel·les *El rei de la casa*, *La vida perdurable*, *El rei de la*

selva i *Una cara manllevada*, i el recull de contes *Parfait amour*, l'havia convertit en un dels escriptors més exquisits de la generació sorgida a la dècada de 1980. El manacorí Gabriel Galmés era un cavaller, amb un finíssim sentit de l'humor britànic, i un observador implacable de la societat d'especuladors i hipòcrites que li va tocar viure. A part de la qualitat dels seus llibres –és segurament el millor novel·lista de la seva generació– Galmés va destacar també en les col·laboracions periodístiques, on les cròniques reflectien nítidament un estat de coses, que, vist amb perspectiva, ens ha portat on som. Si observem, per exemple, els màxims responsables autonòmics balears, veurem que gairebé cap ha evitat ser

processat. Les cròniques de Galmés, sovint amb elements que podrien semblar de ficció, auguraven tot el desastre, retratat sense vocació

Gabriel Galmés tenia una visió profètica instintiva JORDI GARCIA

profètica, però amb un to exhilarant, que fa que els lectors no puguin evitar la riallada. Alguns dels seus familiars m'han explicat que el mateix escriptor no podia reprimir el riure mentre les escrivia. Avui

us oferim un llarg article del seu company Jaume Capó, que dona una visió ben pròxima del malaguanyat Galmés. Ho fa a propòsit de la publicació del volum *Vull*

una estàtua eqüestre, un recull d'aquestes col·laboracions periodístiques, que ha publicat Quaderns Crema i que vaig tenir l'honor de seleccionar i prologar. Les cròniques provenen de l'*Avui*, però també d'*El Diari de Barcelona*, *Diario de Mallorca*, *El País* i, sobretot, del *7Setmanari*, una publicació local de Manacor, que en aquells anys no deixava de banda les caricatures dels capitosts locals, una bona trepa d'arribistes que comparteixen protagonisme amb Lara Dibildos, les infantes, la Belén Esteban de la primera època, Ana Obregón i altres folklòriques

que aterraven a ses Illes disposades a fer mal. Si no coneixen Galmés, es podrien iniciar amb aquestes realitats de ficció, un primer pas cap a una obra d'alta qualitat, ignorada al nostre país. *

MOTELBARSTOW

RAFAEL VALLBONA

Els til·lers del món

Unter den Linden pot ser un somni; el somni de la llibertat reconquerida que pren la forma de la popular avinguda berlinesa. Mentre l'hiperrealisme socialista es malbaratava pels carrers del Mitte, Christa Wolf començava a pensar en un nou temps a *Cassandra*. Però va ser en *L'avinguda dels til·lers* (Columna) en què va aconseguir superar la realitat i construir, a partir dels records, una forma nova de coneixement més pròxima a l'humanisme dels pisos per a treballadors immigrants de Kreuzberg que a la grandiositat de la *nomenklatura*. La protagonista del relat sortia d'un desengany amorós passejant sota els til·lers alhora que l'autora es desencisava de l'oficialisme de l'RDA fins a la ruptura arribant a la porta de Brandenburg.

Vaig usar el llibre de la Wolf com a guia sentimental un matí de diumenge. Tot i que era ben entrada la primavera, la fresca convidava a caminar de pressa; un moment perfecte per portar la contrària al món: seure en una terrassa i contemplar les vides que passaven i que, ves a saber, potser també buscaven superar les seves grises realitats. Així, Unter den Linden va deixar de ser la simbòlica avinguda d'una ciutat i es va conver-

tir en un senyal referent dels temps nous i incerts a què ens aboquem. Els til·lers de l'antiga RDA van ser aleshores tots els til·lers del món. De la terrassa d'aquell cafè, el socialisme científic d'Eric Honecker era un acudit macabre al costat de la crueltat amb què el capitalisme terminal amenaça amb arrasar la memòria continguda a l'arbrat de l'avinguda. Probablement Christa Wolf ho veia així i, per això, tot i la campanya contra ella, va decidir mantenir una postura tan original com solitària contra l'Estat socialista i a favor de la pervivència de l'RDA, el somni per superar la realitat. Si la Wolf va col·laborar amb l'Stasi no ho va fer menys obligada (policialment, moral o cultural) que la majoria dels seus conciutadans. La sospita i la delació eren els pilars que políticament mantenien l'Estat. Però si mai un matí us heu assegut a Unter den Linden i heu observat les vides de la gent que hi passa, entendreu per què un passeig sota els til·lers pot ser una bona manera de superar una realitat i caminar vers el coneixement. I vers la felicitat.

Amb els anys i la història, Berlín va esdevenir la ciutat somiada. Superat aquest estadi només en queda la nova realitat, tret d'Unter den Linden, que és un oasi. *

SENYORRUC

GUILLEM CIFRÉ

Al senyor Ruc no li piquen els mosquits...li pica el marisc

